

1. Пуфлер Е. Парти́йна система незалежної України: особливості формування, тенденції подальшої трансформації // *Нова політика*. – 1997. – № 1. 2. Балабан Р. Результати парламентських виборів 1990, 1994, 1998 рр.: політологічний аналіз // *Нова політика*. – 1998. – № 6. 3. Сточиляс Л. Парламент України. Типи політичної поведінки депутатських груп Верховної Ради 13-го скликання. – Львів, 1998. 4. Право вибору: політичні партії та виборчі блоки. Вибори до Верховної Ради України 1998 / Упор. М. Томенко, О. Проценко. – К., 1998. 5. *Demokracje zachodnioeuropejskie. Analiza porownawcza / Pod. red. A.Antoszewskiego, R. Herbuta*. – Wrocław: Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, 1997. – S.174. 6. Ващенко К. Деякі підсумки виборчої кампанії партій та блоків: регіональний аспект // *Нова Політика*. – 1998. – № 2. 7. Ку́жельюк Ю. Українські політичні партії: тенденції сучасного розвитку // *Українські варіанти*. – 1998. – № 3–4. 8. Шведа Ю. Парти́йна система України на шляху до поляризованого плюралізму // *Українські варіанти*. – 1998. – № 3–4. 9. Рутар С. Проблеми виборчого процесу в контексті становлення політичної системи України // *Республіканець*. – 1994. 10. Томенко М., Олійник В. Парти́йна еліта України 2000. – К., 2000; Олійник В. Парламент 2002 / Час вибору. – К., 2001. 11. Офіційний сайт ЦВК: www.cvk.gov.ua. 12. Білоус А. Політико-правові системи: світ і Україна. – К., 1997. 13. Закон України “Про вибори народних депутатів України” // *Відомості Верховної Ради України*. – 2004. – № 27–28.

УДК 316.46

О. Шерман

Львівський державний університет внутрішніх справ

ІСТОРИЧНІ ВИТОКИ ТА МІФОЛОГІЧНЕ ПІДҐРУНТЯ ДЕМОНІЗАЦІЇ ПОЛІТИЧНОГО ЛІДЕРА

© Шерман О., 2007

Досліджується становлення демонізації як прийому в діяchronії на прикладі найбільш типових прикладів демонізації відомих історичних постатей середньовіччя, причому увагу зосереджено на тих аспектах, які прямо чи опосередковано пов’язані з міфологічною складовою масової свідомості. Доведено, що ідентичність багатьох важливих моментів обвинувачень середньовічних та сучасних об’єктів демонізації свідчить про спадковість політичного прийому.

The author of the article analyses the historical roots of demonization of political leaders, which is created in the course of information warfare which precedes or accompanies armed conflicts. This analysis is based on most demonstrative examples of demonization of political leaders of the Middle Age.

Постановка проблеми і актуальність теми. Інформаційні війни є невід’ємною частиною сучасних збройних конфліктів. Одним із головних завдань інформаційних війн є створення «образу ворога» – гранично негативного стереотипу етносу, країни або політичної системи. Окреме місце у цьому процесі посідає демонізація політичних та військових лідерів ворожої сторони. Останніми яскравими прикладами використання цієї технології можуть слугувати сформовані західними ЗМІ образи «м’ясника Балкан» Слободана Мілошевича та «кривавого диктатора» Іраку Саддама Хусейна. Інформаційні кампанії, спрямовані проти цих політичних лідерів, передували військовим акціям проти їхніх країн та супроводжували військові дії.

Попри величезні відмінності і між двома особистостями, і між суспільствами, які вони очолювали, основні вихідні положення інформаційних кампаній проти них є практично ідентичними. Це насамперед:

1) звинувачення в етнічних чистках, тобто масових вбивствах мирних мешканців за національною ознакою;

2) звинувачення в розв'язуванні війн, які призвели до етнічних чисток;

3) звинувачення у створенні у власній країні тоталітарного/авторитарного режиму. Характерною його ознакою є ротація панівної еліти шляхом репресій та фізичне знищення інакомислячих.

Подібними є й наслідки впливу цих кампаній на суспільну думку. 1999 року відсоток тих, хто підтримував бомбування НАТО Югославії, був дуже високим у більшості країн Західної Європи і США [2]. У грудні 2003 року 82 % опитуваних американців вважали взяття Саддама Хусейна в полон «серйозним досягненням» [8], а перед стратою колишнього іракського президента переважна більшість опитуваних у дев'яти країнах світу – США, Великобританії, Канаді, Німеччині, Іспанії, Франції, Італії, Мексиці та Південній Кореї – вважала його винним у злочинах, які йому інкримінували, причому 57 % американців вважали, що він заслуговує смертної кари [4].

Отже, демонізація є сильним і дієвим прийомом дискредитації політичного/військового лідера, що забезпечує її широке застосування у сучасному світі. Проте, як свідчать історичні факти, принципи та засади демонізації не є винаходом ХХ століття.

Використання цього прийому майже у сучасному розумінні у Європі почалося ще у середньовіччі, причому за успішністю тодішні «інформаційні кампанії» практично не поступалися нинішнім. Проте історичні корені демонізації практично недосліджені.

Мета роботи – дослідити становлення цього прийому в діячій історії на найтипівіших прикладах демонізації відомих історичних постатей середньовіччя, зосереджуючи увагу на тих аспектах, які прямо чи опосередковано пов'язані з міфологічною складовою масової свідомості.

Суть середньовічної демонізації прямо пов'язана з коренем терміна: розповсюдженою зброєю у політичній боротьбі було звинувачення у продажу душі дияволу. Співпраця з нечистою силою була одним з найважчих гріхів у тогочасній системі моральних координат, причому сам диявол розглядався не як міфологічна постать, а як реальний суб'єкт дії, а «відьми» та «чаклуни» мешкали чи не в кожному населеному пункті. «Суди над відьмами неодноразово набували політичного забарвлення, а суди над політичними супротивниками включали обвинувачення у зв'язках з сатаною» [10, с. 189].

Середньовічні уявлення щодо зносин людини з дияволом, зафіксовані у хроніках, протоколах судових засідань, трактатах інквізиторів тощо, давно і ґрунтовно досліджені (досить назвати класичну монографію М. Орлова [7]). За цими уявленнями сценарій продажу душі зводився до нескладної схеми:

1) охоплена ненавистю, жадобою влади чи іншими сильними емоціями певна особа звертається до диявола, який з'являється «за викликом», і продає йому свою душу;

2) в обмін на душу особа отримує надзвичайні можливості – силу, знання, успіх;

3) ці надзвичайні можливості особа використовує, служачи дияволу і роблячи шкоду людям.

Ненависть до відьом та чаклунів у середньовічному суспільстві була прямо пропорційною до уявлень про їхню могутність. На думку знаменитого демонолога Шпренгера, чим більше відьми гнівили Бога, тим більше сили та могутності давав їм диявол [7, с.189]. Найбільш популярними злочинами було винищення нехрещених дітей та створення передумов для масової загибелі людей. (Останнє особливо цікаве у контексті нашого дослідження: відьом та чаклунів звинувачували у природних катаклізмах, пожежах та епідеміях, зокрема в епідеміях чуми. При демонізації політика до звинувачення в природних катаклізмах неодмінно додавалося звинувачення в організації соціальних катаклізмів – з великою кількістю невинних жертв, причому цей пункт залишився незмінним до нашого часу).

Як доводить Р. Мюшембле, образ диявола зазнавав трансформації з плином часу. У контексті нашого дослідження важливою є зміна «сатанинського дискурсу», починаючи з XIV ст., коли відбувається взаємопроникнення двох, на перший погляд, надзвичайно віддалених одна від одної сфер: диявольської та світської влади [5, с. 49–50]. Наслідками цього процесу є не тільки використання образів диявола та грішників у прагматичних цілях зміцнення монаршої влади («грізне пекло та жахливий диявол слугують інструментами контролю над суспільством та нагляду над свідомістю, змушуючи індивіда змінювати свою поведінку» [5, с. 53], але й парадоксальне зближення образів земних можновладців та князя п'їтьми, паралелізм їх зображень: ієрархія інфернального світу скопійована з побудови суверенної монархії. «Втім час від часу політична думка того часу відверто пов'язує обидва царства, особливо, коли йдеться про зловживання або несправедні дії влади» [5, с. 56]. І дияволу, і тирану притаманне зловживання повнотою влади: на думку Мюшембле, сам фантазм про пожирання грішників можна пояснити як транспозицію страху перед політичним «канібалізмом» монархів, чи – стосовно Італії – перед честолюбцями, що рвуться до верхівки влади в місті [5, с. 57].

У цій атмосфері «старе» звинувачення у співпраці з дияволом, що неодноразово висувалося проти найрізноманітніших політичних діячів і навіть проти римських пап (зокрема, проти Бенедикта IX (1012–1024), Іоанна XX (1024–1033), Бенедикта X (1033–1054)), набуло нової актуальності. Показовими у цьому плані є кампанії демонізації Римського Папи Олександра VI Борджіа (1492–1503) та французької королеви, італійки за походженням Катерини Медічі. У сучасній масовій свідомості ці особи є синонімами отруйників; сучасники звинувачували їх у зв'язках з дияволом (Олександрові VI Борджіа закидали ще й усі можливі пороки та злочини, від інцесту до перевищення влади).

Демонізацію Катерини Медічі розпочали її політичні та релігійні вороги – протестанти, чия ненависть була яскраво виражена у памфлеті «Дивна розповідь про життя, дії та дурні вчинки королеви Катерини Медічі», автор якого писав: «Іноземка, що відчуває ворожість та злість до кожного...». І далі йде повний набір звинувачень: отруйниця, вбивця тисяч гугенотів, що стоїть в одному ряду з найкривавішими королевами всіх століть» [9, с. 112–113]. Збереглася гравюра, яка зображає Катерину Медічі у «диявольському» кабінеті, де вона викликає духів. Згодом образ «чорної королеви» підхопили (переслідуючи свої цілі) просвітники XVIII ст. та романтики XIX. Від останніх легенду про королеву-отруйницю успадкувала сучасна масова культура.

Проте, як доводять сучасні історики, ця чорна легенда має мало спільного з дійсністю: «...уявлення про Катерину Медічі як про отруйницю було ще 1901 року переконливо спростоване доктором Нассом. З того часу розповіді про отрути флорентійки більшість істориків зараховує до фантазій романтичної літератури» [9, с. 113–114]. Незважаючи на те, ці «фантазії» досі є актуальними для масової свідомості: негативний образ чорної королеви-отруйниці можна вважати прикладом надзвичайно довготривалого стереотипу.

Не менш довготривалі стереотипи пов'язані з іншою, по-справжньому культовою постаттю французької історії, – Жанною д'Арк. Слід зазначити, що у середньовіччі об'єктами демонізації виступали не тільки правителі, але й видатні полководці. Міфологізовані образи принаймні двох з них – Жанни д'Арк та Влада Дракули – донині є частиною культурного простору не тільки на елітарному, але й на масовому рівні (при прямо протилежному емоційному забарвленні міфів).

Як відомо, однією з найвідоміших подій Столітньої війни між Францією та Англією є страта в Руані 30 травня 1431 року Жанни д'Арк, яка очолила рух опору та протягом певного часу фактично виконувала обов'язки французького головнокомандувача. Її аутодафе можна вважати завершенням інформаційної кампанії, розв'язаної англійцями, щоб демонізувати ворожого лідера і замінити образ діви-полководця на образ відьми, або жінки, що продала душу дияволу. Судовий процес над Жанною був частиною цієї кампанії: висунуті проти неї звинувачення мали відвернути від неї прихильників і позбавити її підтримки населення. Суддя Кошон «намагався осудити Жанну як єретичку та чаклунку» [10, с. 13]. Зокрема, військові перемоги Жанни були інтерпретовані як наочне свідчення допомоги диявола – без втручання надприродної сили жінка ніколи не змогла б досягти успіху.

Не зумівши перемогти Жанну д'Арк на полі бою, англійці намагалися подолати її на інформаційному полі, але у Франції це їм не вдалося: для французів-сучасників Жанна д'Арк була і залишилася видатним полководцем та народною героїнею. Іншою була ситуація в самій Англії, де Орлеанську Діву і через два століття вважали відьмою, про що промовисто свідчить п'єса Шекспіра «Генріх VI», у першій частині якої драматург зображає звернення Жанни до духів (акт V, сцена 3). Вона просить у них підтримки, обіцяючи взамін спершу віддати руку, потім тіло, потім душу, але духи відмовляються – і це обумовлює фінальну поразку Жанни, яку Йорк називає «відьмою». Отже, в Англії сприйняття цього образу не залежало від рівня освіти: і в масовій, і в елітарній свідомості функціонував створений англійськими пропагандистами негативний стереотип. Сприйняття Жанни англійцями змінилося тільки у Нову добу: у наступні століття, створений Шекспіром негативний образ французької героїні – попри усі художні достоїнства п'єси, – перестав бути домінуючим, і драматург зазнав серйозної критики за те, що сліпий націоналізм завадив йому побачити справжнє обличчя Орлеанської Диви.

Найбільш показовою – і плідною – середньовічною кампанією демонізації, на нашу думку, є демонізація іншого талановитого полководця та непересічного політичного лідера, результати якої без перебільшення можна назвати грандіозними. Йдеться про князя Валахії Влада Деспеша, більше відомого, як Дракула.

Влад Дракула очолив князівство Валахія у 1456 році і з самого початку свого правління змушений був боротися з турецькими загарбниками. Він не тільки відбив їх атаки, але й здійснив у 1458 році похід на територію, окуповану турками, Болгарії. Ці перемоги отримали великий резонанс у Західній Європі, і князь Дракула почав пошук союзників, плануючи створити антитурецьку коаліцію. Про свою підтримку заявили, зокрема, Папа Римський Пій II, який обіцяв фінансову допомогу, та угорський король Матяш Корвін, проте під час чергового наступу Османської імперії Валахія залишилася з грізним ворогом наодинці.

Турецько-валаська війна 1462 року відзначалася як застосуванням прогресивної військової тактики з боку Дракули, зокрема, тактики спаленої землі та нічних атак, так і надзвичайною жорстокістю обох сторін (втім звичайною для того часу). Проте перемога Дракули була перекреслена зрадою молдавського князя Штефана, який несподівано перейшов на бік ворога. Внаслідок зради двоюрідного брата та друга, Дракула змушений був відступити у Трансільванію, де й був заарештований за наказом «союзника» угорського короля Матяша Корвіна.

З моменту арешту починається дискредитація знаменитого полководця в очах громадськості. Спершу Дракулу звинуватили у таємних перемовинах з турецьким султаном і навели як доказ начебто написані їм листи. На підставі цього звинувачення арештованого в кінці листопада 1462 року Дракулу закували в кайданки та відправили до угорської столиці Буди, у в'язниці якої він пробув без суду та слідства близько 12 років [1]. За деякими свідченнями, у в'язниці Дракулу катували; проте змусити його «щиросердно зізнатися» у неіснуючому злочині та підписати «листи до султана» не вдалося; до того ж звинувачення у державній зраді непримиренного ворога турків звучали недостатньо переконливо. Тоді проти Дракули висунули інше звинувачення: у масовому винищенні саксонського населення Трансільванії, що входила тоді до складу Угорського королівства. Використовуючи сучасну термінологію, Дракулу звинуватили в етнічних чистках.

Намагаючись легітимізувати свої дії, угорський король розгорнув масштабну інформаційну кампанію у Європі. На її прикладі можна визначити характерні ознаки інформаційних кампаній до появи ЗМІ. Розгорталася вона так:

1. Початком її слід вважати оприлюднення як доказу письмових свідочств: Матяш Корвін особисто розповідав про військові злочини Дракули, демонструючи анонімний документ, в якому згадувались десятки тисяч замучених мирних жителів і наводились вражаючі подробиці на кшталт заживо спалених старців та насаджених на кіл монахів. (Проте у тексті документа присутні суперечності, які змушують сумніватися в його істинності, зокрема, наведені назви населених пунктів, де начебто знищили по 20–30 тисяч осіб, досі не ідентифіковані істориками, яким до того ж невідоме жодне – до цього документа – свідцтво про масові вбивства мирного населення на землях Трансільванії у 50-ті роки XV століття. До того ж неможливо уявити, в який спосіб

знищення десятків тисяч осіб протягом кількох років залишилося непоміченим у Європі і не знайшло відображення у хроніках [1]).

2. На підставі вищезазначених документів відбувається створення та розповсюдження літературних творів як авторських, так і анонімних, в яких яскравими барвами зображували нечувані злочини об'єкта демонізації. До нас дійшли, зокрема, поема німецького поета-майстерзінгера Міхаеля Бехайма та анонімні брошури «Про одного великого недолюдка» або «Про великого недолюдка Дракола Вайда» (про великий тираж брошур свідчить той факт, що досі збереглося 13 примірників). До написаних на замовлення угорського короля творів слід додати тексти сучасників, створені під впливом інформаційного розголосу, – такі як «Сказання про Дракулу Воєводу», яке приписують російському дипломату Курицину, та «Угорську хроніку» італійського гуманіста Антоніо Бонфіні, які сприяли популяризації образу Дракули.

3. Враховуючи рівень писемності тогочасної Європи, були розповсюджені масовими тиражами гравюри, які зображали «великого недолюдка» і були розраховані на менш освічені верстви населення. «Гравюра – культурний посередник між володарями знань та влади та іншим населенням – була адресована насамперед городянам» [5, с. 149].

Отже, як засоби інформаційної кампанії насамперед використовувалися, на відміну від сучасних, довготривалі інформаційні продукти – книги та гравюри. (Слід зазначити, що і в подальшому провідну роль у міфологізації Влада Цепеша відіграватиме мистецтво – література та кіно). Але основні прийоми створення негативного образу виглядають на диво сучасними. Серед них слід відзначити:

1) гіперболізацію, перебільшення масштабів злочинів та особистості злочинця. Під час правління Дракули Валахія начебто нагадувала ліс з посаджених на кіл людей [1] (порівняймо: «Уявіть собі, що ви відкриваєте книгу навмання і знаходите жах на кожній сторінці. Це Косово. Уявіть собі, що весь цей жах, який тільки можна усвідомити, не є випадковим насиллям, але чимось справді монструозним: систематичне, добре оркестроване зло. Це те, що старанні виконавці Слободана Милошевича роблять у Косово» [13]);

2) заголовки: «Про одного великого недолюдка» (порів.: “Великий руйнівник” [6], “Балканський м’ясник” [11], «Етнічний чистильник» [12]);

3) трансфер, або порівняння. Сучасних демонізованих політиків порівнюють, як правило, з Гітлером та Сталінім: «Новий Адольф Гітлер?» [14, 15]. Дракулу порівнювали з дияволом.

Навіть автор «Сказання про Дракулу Воєводу», який намагається об'єктивно оцінювати вчинки валаського князя, без жодних сумнівів стверджує: «Був у Мунтянській землі воєвода, християнин грецької віри, ім'я його по-валаськи Дракула, а по-нашому – Диявол. Такий жорстокий та мудрий був, що яке ім'я, таке було і життя його» [3, с. 269]. (На думку деяких істориків, свою роль у демонізації князя зіграла і двозначність його прізвища. Батько Влада Депеша свого часу вступив при дворі Сигізмунда Люксембурга до елітарного Ордену Дракона і настільки серйозно ставився до нього, що звелів зображати дракона навіть на монетах, за що й отримав прізвисько Дракула. Але слово «dracu» румунською означає не лише «дракон», але й «диявол». Це давало широкі можливості для проведення відповідних аналогій і побудови припущень: прізвисько «Дракула» можна інтерпретувати як «син диявола» або його прихильник, – тобто особа, зв'язана з нечистою силою).

В очищеному від другорядних деталей вигляді негативний стереотип князя Валахії складається з таких елементів:

1) звинувачення в служінні дияволу (або одержимості ним);

2) патологічна жорстокість: «виготовили майстри для Дракули залізні діжки, а він наповнив їх золотом та занурив у річку. А майстрів тих звелів стратити, щоб ніхто не дізнався про його підступність, крім тезки його – диявола» [3, с. 269];

3) звинувачення в етнічних чистках, тобто масових вбивствах мирних мешканців за національною ознакою: «Він же, заглибившись у Турецьку землю на п'ять денних переходів, раптово повернув назад, і почав спустошувати міста та села, і людей велику кількість полонив та перебив, одних – на кілки сажав, інших розсікав навпіл чи спалював, не жалюючи й малят» [3, с. 269].

Як бачимо, за винятком першого, ці пункти присутні і в образах сучасних об'єктів демонізації (бракує хіба що звинувачення у створенні у власній країні тоталітарного/авторитарного режиму).

Враховуючи тогочасний паралелізм між земним устроєм та небесною ієрархією, у монархові вбачали втілення божественного начала. Уподібнення монарха не до Бога, а до Князя Пітьми відкривало питання про легітимність його влади – або, точніше, позбавляло цю владу легітимності. Демонізація Дракули виправдовувала підступні та протизаконні дії угорського короля.

Через 12 років ув'язнення Матяш Корвін звільнив Дракулу і навіть довірив йому своє військо: політична ситуація змінилася. Через два роки Влад Дракула звільнив своє князівство, знову сів на валаський престол 26 листопада 1476 року, а в кінці грудня того самого року трагічно загинув при досі не з'ясованих обставинах. Дракула загинув, а створений «політтехнологами» угорського короля образ садиста на троні залишився на століття. З великого полководця Дракула перетворився на військового злочинця, а згодом – на уособлення зла, «диявола у плоті».

Отже, можна зробити такі **висновки**.

Демонізація – це міфологізація реальної постаті, що ґрунтується на ототожненні міфологізованого об'єкта з нечистою силою: дияволом або його слугами. Демонізація політика ґрунтується на використанні принаймні двох базових архетипів: архетипу демона (втілення Зла) та – зі зворотним знаком – архетипу Царя. Початком використання демонізації як прийому можна вважати XIV ст., коли образ диявола починає входити до політичного дискурсу, а одним із найбільш успішних ототожнень реального монарха з Князем Пітьми можна вважати негативний образ Влада Дракули, який перетворився на своєрідний «еталон» військового злочинця та патологічного садиста при владі.

Ідентичність багатьох важливих моментів звинувачень середньовічних та сучасних об'єктів демонізації свідчить про спадковість політичного прийому. Головна відмінність між середньовічною та сучасною демонізацією полягає у тому, що у середньовіччі зверталися до усього комплексу уявлень про нечисту силу прямо, «називаючи речі своїми іменами», а в наш час – опосередковано. Терміни на кшталт «майстер злих чар» [16], вживаються у переносному значенні, а місце прямого звинувачення займає звернення найбільш архаїчних шарів свідомості. Апелюючи до образів як християнської, так і язичницької міфології, друковані та електронні ЗМІ створюють зловісний портрет політика, який з реальної людини перетворюється на персоніфіковане втілення зла і самим своїм існуванням здатний легітимувати військове втручання.

1. Артамонова Е. Легенда о «великом изверге» // *Наука и жизнь*. – <http://nauka.relis.ru/cgi/nauka.pl?10+0502+10502092+HTML>. 2. Ахмадуллин В. Натовский пиар // *Независимая газета. Независимое военное обозрение*, 31 января 2003 г. 3. *История древней русской литературы*. – М.: Изд-во «Просвещение», 1966. 4. *Казнить нельзя помиловать* // *Washington Profile Независимая информация и аналитика из США*; <http://www.washprofile.org/en/node/4616>, 03/08/2006. 5. Мюшебле Р. *Очерки по истории дьявола: XII – XX вв.* – М.: Изд-во «Новое литературное обозрение», 2005. – 584 с. 6. Портников В. *Великий Разрушитель* // *Русский журнал*, 10 июля 2000. www.russ.ru/politics/kontur/20000710_port.html. 7. Орлов М. *История сношений человека с дьяволом*. – М.: Изд-во «Республика», 1992. – 352 с. 8. *Статистика иракской войны*// http://www.rol.ru/news/misc/news/06/06/14_027.htm 14 июня 2006 г. 9. Черняк Е.Б. *Вековые конфликты*. – М.: Изд-во «Международные отношения», 1988. – 400 с. 10. Черняк Е.Б. *Приговор веков*. – М.: Изд-во «Мысль», 1971.– 437 с. 11. *The Butcher of the Balkans*. By James L. Graff // *The Time*, June 08, 1992. 12. *The ethnic cleanser*. By Johanna McGeary//*The Time*, March 29, 1999. 13. *John Sweeney The killing fields* // *The Observer*, June 20, 1999. 14. *The new Adolf Hitler?* By Timothy Garton Ash // *THE TIME* March 29, 1999. 15. *Milosevic: Serb Strongman And Dictator* // *CBS News*, September 25, 2001. 16. *Milosevic: Master of Malevolence* // <http://www.readersdigest.co.uk/magazine/EWIS-4Q9E4Y.htm.htm>